

4. Шадриков В. Д. Психологическая деятельность и способности человека. – М.: Издательская корпорация "Логос», 1996. – 320 с.

Надія Николаєва,
студентка 2 курсу
Бердянського економіко-гуманітарного коледжу БДПУ
Наук. керівник: **Ю.А.Білова,**
викладач (БЕГК БДПУ)

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ДОРΟΣЛИХ

Суспільство ХХІ століття, століття перманентної науково-технічної революції й соціальної динаміки потребує адекватного рівня освіти. Цим обумовлена підвищена увага всіх ведучих країн світу до модернізації освітніх систем з метою досягнення їх більшої ефективності. При цьому особливої актуальності набуває установка на неперервну освіту впродовж життя, необхідність якої стала загальноновизнаною, а в Європейському Союзі вона розглядається як один з основних елементів соціальної моделі суспільства. В цьому контексті, західне співтовариство прийшло до висновку про необхідність зміни існуючої до середини ХХ ст. парадигми освітньої політики, що призвело до розвитку сфери освіти дорослих.

Система освіти дорослих стає одним із провідних чинників зростання національної економіки й важливою складовою мобілізації інституційних чинників зміцнення її конкурентоспроможності.

Важливе значення для вивчення питань в галузі освіти дорослих мають праці з філософії освіти В.П. Андрущенко, І.А. Зязюна, В.Г. Кременя, В.О. Кудіна та ін.

На сьогоднішній день, загальноновизнаним є той факт, що в цілому теорія і практика освіти дорослих узагальнені і виділені в самостійну галузь наукового знання – андрагогіку, що переживає підйом особливої актуальності, систематизації накопиченого знання й досвіду, формування інноваційних підходів.

Однак, незважаючи на появу в Україні ряду робіт, які стосуються сфери освіти дорослих, можна констатувати наступне:

- проведеними і доступними дослідженнями охоплені в більшій мірі проблеми професійного та особистісного розвитку педагогів, акмеологічні аспекти освіти дорослих, питання менеджменту освітнього процесу, різні аспекти підвищення кваліфікації та післядипломної освіти;
- відзначається істотна нестача наукових досліджень в області теорії та методології освіти дорослих, недостатньо розроблені концептуальні засади організації неперервної освіти;
- потребує обговорення й питання якими професійними компетенціями повинен володіти викладач-андрагог в системі неперервної освіти.

Очевидно, що освіта дорослих має свою специфіку. На відміну від педагогіки, яка спрямована на дітей, в організації процесу навчання дорослих повинна превалювати андрагогіка.

Едуард Ліндемманн – перший американський теоретик, хто вжив цей термін у 1927 році. Проте у США поняття набуло популярності через роботу М. Ноулза (1950), який визначив андрагогіку як мистецтво та науку, що допомагають навчати дорослих, і вперше відокремив андрагогіку від педагогіки. Багато вчених піддавало сумніву його визначення, проте воно і до сьогодні залишається досить вагомим у науковій літературі з освіти дорослих [1, с.32].

Дорослий – особа, що виконує соціально значимі продуктивні ролі (громадянина, працівника, члена сім'ї), володіє фізіологічною, психологічною, соціальною, етичною зрілістю, відносною економічною незалежністю, життєвим досвідом і рівнем самосвідомості, достатніми для відповідальної самокеруючої поведінки, що поєднує або чергує навчальну діяльність з іншими видами діяльності [2, с. 5].

Для того, щоб процес навчання дорослих був ефективним, освітня взаємодія повинна ґрунтуватися на положеннях, що дорослі [2]:

1) є автономними і самостійними, їм необхідно надавати свободу у виборі власної траєкторії соціально-культурного розвитку;

2) володіють акумульованим життєвим досвідом і знаннями, які їм необхідно інтегрувати у систему нових знань, умінь, здатностей;

3) є орієнтовними на досягненні поставлених цілей та вирішенні актуальних проблем, прагнучи чіткого розуміння практичної значущості набутих знань у досягненні власних цілей;

4) є спрямованими на релевантність набутих знань, прагнуть чіткого розуміння підстав для навчання;

5) є практичними, фокусують свою увагу на тих аспектах навчання, які найбільш корисні для них, відповідають сформованій системі цінностей, світогляду.

Таким чином, освіта, орієнтована на забезпечення доступу дорослого до потоків знань, в першу чергу, спрямована на інструментальне оволодіння учнем здатністю розширювати свій освітній простір.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гончарук А. Неформальна освіта дорослих у країнах ЄС / А. Гончарук // Педагогічні науки. – 2012. – 54. – С. 32.

2. Маслова В. В. Основы андрагогики. Терминологический словарь-справочник [для студ. соц.-гуманитарн. спец.] / Сост. В. В. Маслова. – Мариуполь, 2004. – 19 с.

Ірина Петренко,

студентка 3 курсу

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Наук. керівник: **Л. Г. Ярошук,**

к.пед.н., доцент (БДПУ)

МОВА, ПІСНЯ І УСНА НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ ЯК НЕВИЧЕРПНА СКАРБНИЦЯ ВИХОВНИХ ЗАСОБІВ УСНОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ УЧНІВ

Мова – це не тільки засіб спілкування, а голос Землі і Космосу, ритм колиски з якої починається шлях людини у світ, це пам'ять і поклик